

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 glđ., za pol leta 1 glđ. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hāt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobē se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za označila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Kršč. ljudstva pa kršč. ljubezen.

Na katol. shodu v Gradci so govorili prvo večer tudi naš mil. knezoškof in so njih pristrčne besede vredne, da jih izvejo tudi naši bralci. Po uvodnih besedah do zбора za pozdravljenje so, gledajoč doli na slov. in nemške može, vskliknili: Odkod je Vaša duhu in sreč tako dobrodejna jedinstvo, ko ste vendar različnega rodū in jezika, različnih šeg in navad? Ona izvira jedino iz jedinstvo in enakosti katoliških načel, katera imajo tajnostno in nepremagljivo moč, da tajno združujejo one, ki se jih držijo brez pogoja. Kjer si vzvišeni sestri, katoliška vera in krščanska ljubezen, podajate roki, pridruži se jima tudi ljubezen. In ljubezen, ta element krščanskega življenja, ki oživlja krščansko življenje, ki vzdržuje krščansko družbo: česa ne premore ljubezen?

Slavljeni apostol narodov, sv. Pavel, je v klasičnem trinajstem poglavju svojega prekrasnega prvega pisma do Korinčanov pel ljubezni hvalospjev tako veličastno in resnično, kakor še nikdo. „Ko bi govoril jezike človeške in angeljske, pa bi ljubezni ne imel, bil bi doneč bron ali pa zvoneč zvon. In ko bi imel dar prerokovanja, in bi vedel vse skrivnosti ter imel vse in imel tako silno vero, da bi gore prestavljal: če ljubezni nimam, nič nisem. Ko bi vse svoje premoženje dal ubogim, in bi dal svoje telo najhujšim bolečinam, pa bi ljubezni ne imel, vse bi mi nič ne pomagalo. Ljubezen je potrpežljiva, je krotka, dobrotljiva, ljubezen ni zavidljiva, ne ravná napačno, ne postopa prešerno, se ne napihuje, ni častilakomna in ne išče svojega dobička, se ne da razdražiti, ne misli hudega, ne veseli se krivice, veseli se pa pravice; vse pretrpi, vse veruje, vse upa, vse prenese. Ljubezen nikoli ne mine. Prorokovanja zginejo. Jeziki jenjajo. Učenost prejde. Ostanajo pa vera, upanje, ljubezen: te tri božje kreposti. Največja med njimi pa je ljubezen.“

Kaj čuda, prečastna skupščina, da se vsi

udeležniki katoliškega shoda, da-si dejanski različni po jeziku, tako popolno in lepo razumejo! (Dobro.) Vsi govorē eden materni jezik, tega so se pa učili od srčno ljubljene matere cerkve; jezik, ki gane duha in srce jednako, jezik zlatopristne krščanske ljubezni. (Odobrovanje.) Zares, mnogi udeležniki družega štajarskega katoliškega shoda so jedini, ker so zvesto ubogljivi otroci svete katoliške cerkve, ki je ideal jedinstvo gledē na svojega božjega Ustanovitelja, na svoj nebeški nauk, na svoje milosti in gledē na svojega nezmotljivega poglavarja. Katoliška cerkev je košato drevo, pod katerim lahko ljudje vseh jezikov, dežel veseli in zadovoljni počivajo, drug poleg družega. Samo na tej trdni podlagi in stebru resnice morejo se sporazumeti narodi in rodovi starodavne habsburške države. (Živahno odobrovanje.)

Ker so po božji previdnosti na zemlji različni narodi po jeziku, navadah in šegah, katerih slednji sme zahtevati, da se varujejo in spoštujejo posebnosti njegove in ne more se mu to varstvo brez nasilstva tudi odreči, zato je vsacega plemenitega prijatelja človeštva sveta dolžnost, da skuša ublažiti nasprotja med temi raznimi narodi in rodovi in jih polagoma odpraviti; nikakor pa tak ne dela na to, da se nasprotja ostrijo in množijo. (Dobro! Dobro!)

Modri učitelj narodov, sv. Pavel je ljubil svoj narod, za-nj je želel biti celó iztiran iz domovine, da bi ga le pridobil Kristusu Križanemu; vendar je ljubil in v krščanstvo spreobračal tudi Grke, Rimljane, Ilirce, katere imajo nekateri za Slovane, poštene Galačane, katere zgodovinarji prištevajo Germanom, ker so po besedah Stridonca Hijeronima, kateri je mnogo potoval in je sam govoril ž njimi, poleg grščine govorili tudi jezik prvotnih prebivalcev okrog Speiera. Tako je ljubil sv. Pavel v Kristusu vse narode in med njimi ni poznal in ni hotel poznati nobene druge politike, kakor politiko evangelija Kristusa Križanega. In od-

tod njegovo narode osrečujoče in pomirjujoče delovanje!

Že večkrat sem mislil, kaj bi kje storil mili Izveličar pri dandanašnjih burnih valovih narodnega razpora? Prav gotovo bi on mirno hodil po razburjenem narodnem morji in bi ukazoval s svojo božjo mogočnostjo, naj mirujejo. (Dobro!) Širok je bil propad med Samarijanci in judi, ali Kristus, vladar miru, ga je premostil ter je proglasil načelo požrtvovalne ljubezni do bližnjega. Veliko je bilo sovraštvo judov do paganov, ali Kristus, najljubeznjivši prijatelj človeštva, ga je potolažil ter je proslavljal zaupanja polno vero paganke, kanejske žene, in je glasno občudoval ponižno vero rimskega stotnika.

Tako je ravnal največji učitelj resnice, božji Ustanovitelj katoliške cerkve, kraljestva božjega na zemlji, katero blagodejno združuje z nežno vezjo ljubezni do bližnjega vse narode in rodove. Trdno torej se držimo tega kraljestva božjega, katero sedaj vlada in modro vodi papež Leon XIII., najduhovitejši mož sedanjega časa. (Dobro!) (Konec prih.)

Okrajni zastop na Ptuji.

Zadnja velika skupščina okrajnega zastopa bila je dne 13. junija. S tem je pred štirimi leti izvoljen zastop zaključil svoje poslovanje. Ko je pred štirimi leti konservativna kmečka stranka pri volitvi zmagala, čakalo njo je mnogo težavnega dela; ona je zgotovila tiho in mirno Varejsko cesto, poplačala je dolgove, založila je okrajno glavnico (Hainkapital), pripravila denar za popraviljanje ceste pri Majšperku, katera se že dela, dala je več podpor, vsem cestam podpirala odbor, prevzeti je morala oskrbovalna vsprejetišča, toda naklade so se znižale na 20 %, čeravno so bili odpisi pri štibri zavoljo povodnji, strupene rose, trtne uši itd. vsako leto.

Brez obljub storila je kmečka večina vse to, kar se je dalo! Zatorej je načelnik dr. Jurtela izrekel vsem zastopnikom toplo zahvalo za njihov trud in delovanje, rekoč, da so vsi — izvzemši mestjane, redno zahajali k sejam, da so vestno podpirali odbor, da so imeli pri vseh sklepih samo blagor in korist celega velikega okraja pred očmi, kateremu so brezplačno žrtvovali vsa leta trud in delo!

Zavest, da so storili svojo dolžnost, naj njih tolaži, če slišijo tu pa tam grajati delovanje okrajnega zastopa. Vsem ljudem ne more nihče ugoditi! Ker je bilo v okraju mnogo občin, v katerih so se denarji po predstojnikih zapravljali, moralo se je proti tem strogo postopati zavoljo davkoplačevalcev; podjetnikom, kateri bi radi na stroške okraja kar naenkrat obogateli, gledalo se je na prste in to res ne-

kateri ljudje — ne vsi — hudo zamerijo! Ker imajo kmečke občine z ozirom na velikost dače ali štibre dosti premalo zastopnikov, vložil je okrajni odbor z nekaterimi občinami prošnjo, da bi se število vseh zastopnikov zvišalo na 42 in da bi dobila skupina kmečkih občin od teh vsaj 12. Mesto, ki plačuje okoli 10.000 gld. dače ima devet zastopnikov, trgovci in obrtniki, katerih je v volilnem imeniku 12 in kateri ne plačujejo celo 1300 gld. dače, imajo deset zastopnikov, 78 kmečkih občin, ki plačujejo nad 120.000 gld., tudi samo deset!

Tu tedaj velja 1300 gold. štibre toliko, kakor 120.000 gld.! Ali ni to krivica? Volilci kmečkih občin in veliki posestniki, varujte pri bodočih volitvah svoje pičle pravice!

Gospodarske stvari.

Zelena krma.

Vselej je treba gledati na to, da se ne izpremeni prenašlo krma, kajti živinče trpi, če že ne na zdravji, vsaj škodo v tem, da ne prebavi krme, kakor bi mu bilo treba. Tega je pa treba še čisto posebej pri zelenem krmljenju. Le-to se ne sme goditi naglo, ampak polagoma se preide od suhe na zeleno krmo. Iz kraja se daje le malo zelene krme in njej se primeša rez iz dobrega sena in slame. Ako se polaga zelena rž, tedaj še je treba čisto posebej paziti na to, da se preide po času od suhe krme na zeleno.

Zelena krma je najboljša in tekne živini največ, kedar stoji v cvetji. Pred cvetenjem še ni veliko redilnih snovi v njej, potem pa še je veliko mlajših zeli, polnih vode in beljakovih zvezin. Te beljakovine so redilne in kdor ne mara, da gredo le-te iz živinčeta brez koristi, on primeša že vsled tega zeleni krmi druge in sicer take, katere nima v sebi veliko dušika, tedaj suhe slame. Iz ene strani se prihrani s tem zelene krme, iz druge pa se porabi slama dobro, bolje, kakor kedaj. Ena petina je v celi krmi lahko in z veliko koristjo slame.

Po gostem se izgodi, da napne goveje živinče, če je dobilo veliko zelene, sočne krme va-se, posebno rdeče detelje. Tudi pri ovcah ni „žabica“, kakor se pravi temu napenjanju, redka. Odkod da pride to bolenje, to še ni sicer po vsem dognano, ali da prihaja od zelene krme, toliko je gotovo, to še tem hitreje, če dobi živinče tako krmo na tešče va-se, če je rosna ali če se živinče kmalu na to napoji. Za to stori gospodar vselej prav, če odtešči živino poprej s suho krmo, ter ne pusti živine prehladno žreti zelenja.

Ako pa napenja živino, polije se naj živinče s hladno vodo ter se naj drga s povezki iz slame, tudi se naj goni po malem. V časih

izbruhne skozi gobec „žabica“, to se pravi, gazi, ki se naredijo v želodci iz povžite krme pa ne morejo iz njega tako hitro, kakor se naredijo. Ako pa se to ne izgodi in še živinče napenja dalje, tedaj je treba zdravila. To pa se napravi iz ene do dveh žlic salmijakovea in pol litra juhe (vode z mesjo moke) in to se vlije živinčetu k nemu kratu skozi gobec. Drugo zdravilo pa je kolhikovka, colchium tinctura, te se vlije za malo žličico v vodo, katere mora biti 10krat toliko, kolikor je one livke in to se vlije potem v živinče. Le-to zdravilo je gotovo, pomaga že skorej vselej za prvokrat in če še ne pomaga, vlije se še čez dobro četrto ure v drugo živinčetu skoz gobec. Napako ima le eno — hud strup je in zato je človek ne dobi drugače v lekarni, kakor če prinese nakaz od zdravnika s seboj. Drži se pa tri do štiri leta, se ve, da je treba, če dobimo tako zdravilo, ga potem skrbno shraniti, da ne pride kdo do njega ter se ne zastrupi.

Ako pa človek nima nobenega zdravila pri rokah in je sila, tedaj se vpikne s trokarjem ali s prav špičastim nožem v živinče na levi strani, v lakotnici za zadnjim rebrom in pred kolčkom. Če je luknja, ki se tako napravi, dovolje dolga, odpre onim gazovom, da izbruhnejo in živinče je rešeno.

Sveža trava in sploh zelena krma se vneme, ako leži le nekaj časa na kupu. Taka krma škoduje živini; kaže nam torej, da si ne nakopičimo veliko take krme, ampak da se je nakosi v jutru in pa potem na večer, predno pade rosa, toliko, kolikor je je za živino treba. Mokra krma, od deža ali rose, ni zdrava, tako smemo polagati samo, če ji primešamo slame, tudi soli pridjati je dobro. Pred vsem pa naj pazi gospodar, da se ne da živini na enkrat veliko krme v jasli, ampak malo po malo. Tako jo rada povžije in je ne trosi po hlevu. Čez noč naj dobi živina nekaj slame v jasli.

Sejmovi. Dne 27. junija pri sv. Lovrenci na Dr. polji. Dne 30. junija pri sv. Janži pri Arveži, pri sv. Petru v Radgoni, na Ribnici, v Ulimji, v Spodnji Polskavi, v Reichenburgu, pri sv. Bolfanku in v Zrečah. Dne 1. julija v Lučanah in na Ptuji. Dne 2. julija v Št. Ilju pri Slov. Gradci, na Ptujski gori, v Petrovčah, na Polenšaku, na Remšniku in na Tinskem.

Dopisi.

Iz Celjske okolice. (Dopolnilna volitev.) V sredo 17. t. m. bila je v naši občini dopolnilna volitev 5 odbornikov iz I. razreda. Izvoljeni so bili nemškutarški kandidati z 12 proti 6 glasovi. Nemškutarji se delajo sedaj tako, kakor da so Bog ve, kako zmago si priborili, pa brez vzroka. Prvi razred je bil vedno

njihov. Pri prvi občni volitvi leta 1888 so bili tukaj njihovi kandidati izvoljeni z 21 proti nemu glasov, zdaj pa še samo z 12 proti 6 glasom, torej so šli silno nazaj. Dopolnilna ta volitev je pa potrebna bila iz sledečih vzrokov: Leta 1888 pri občni volitvi zmagali smo Slovenci samo v III. razredu; v II. in I. pa nemškutarji. Vsled truda gospoda dr. Ivana Dečka se je pa volitev v II. razredu ovrгла in smo potem v tem razredu tudi zmagali Slovenci. Nemškutarji so si pa vže met tem časom izvolili župana in svetovalce. Ko smo pa Slovenci zmagali še v II. razredu, zahtevali smo, da prejšnji od neveljavne nemškutarske večine izvoljen župan in svetovalci odstopijo, in napravijo prostor županu in svetovalcem, katere bode sedanja slovenska večina si izvolila. Po dolgem prepiru zpoznalo se je, da mora biti nova volitev župana in svetovalcev. Ko so nemškutarji videli, da že njihovemu gospodarstvu hoče odklenkati, zmislili so si zvižajo, rekoč: Vsi odborniki in namestniki izvoljeni iz I. razreda odstopimo; potem bo po postavi premalo odbornikov ostalo, da bi smeli voliti župana. Zarad tega bo vlada prišla, in rekla: Toti občinski odbor ne more poslovati, ker si še župana in svetovalcev ne more izvoliti, mora se toraj celi odbor razpustiti in v vseh treh razredih razpisati nova volitev, in toto volitev bo vodil prejšnji od nemškutarjev izvoljen župan. — Kakor sklenili, tako so tudi storili, pa ni se njim do čista posrečilo. Eden odbornik in 2 namestnika nista imela postavnega vzroka izvolitev za odbor odkloniti in tako je odstopiti smelo samo 5 odbornikov in 2 namestnika in volitev župana se je lahko vršila, in je bil izvoljen za župana vrli Slovenec M. Glinšek in pa sami vrli slovenski možje za svetovalce. Nemškutarji pa so imeli dolgi nos, in delali neumne obraze, ker njim je njihova nakana tako grdo spodletela. Mesto manjkajočih nemškutarskih 5 odbornikov, treba je bilo nove volitve, in ker je v I. razredu trdnjava Celjanov in njihovih repov, naših nemškutarjev, bilo je izvoljenih se ve da, mesto prejšnjih nemškutarskih odbornikov sopen 5 takih odbornikov. Nemškutarji toraj nimajo nikakega vzroka, da bi peli aleluja, in če njim vsled te volitve grebenček raste, kaže to samo, da nič ne razumejo, da so pravi gumbci. — Okolica celjska pa ostane slovenska občina, in slovenski župan in slovenski svetovalci bodo tukaj gospodarili še tudi naprej, skrbno in varčno, kakor dozdej, na korist in čast slovenskih kmetov naše občine.

Od sv. Trojice v slov. gor. (Pozor ljudstvo!) Morebiti Vam ni vsem znano, kako so nekatera leta brezvestni agentje na Kranjskem, Goriškem ter na Češkem, v Galiciji in Slovaškem svoje žrtve lovili, ter njih v Ameriko gonili in njih tamkaj hujše, kakor živino trpinčili. Ljudstvo je nakane teh človekotrgovcev

spoznalo, ter njim ne zaupa več. Ker nimajo tamkaj več obrti, začeli so sedaj razna yabilna pisma iz Londona ter iz Vidma raznim ljudem na Štajarsko pošiljati, ter njih k izselitvi nagovarjati, obečaje njim prosto vožnjo, kakor tudi zlate gore. Ne dajte se zapeljati od teh ljudi! Povprašajte poprej pametne ljudi. Bodi Vam prigovor: „Lepo je povsod, a najlepše je doma“, sploh v mislih.

Iz Zakota pri Brežicah. (Slov. uradov a nje.) Občinski odbor naše po vsem slovenske občine, sklenil je, po zgledu drugih slovenskih občin Brežiškega okraja, že pretečeno jesen v svoji seji, v bodoče posluževati se pri uradnem poslovanju domačega jezika. S tem sklepom hotelo je pokazati očinsko predstojništvo očitno, da ga vodi zavest narodnega čuvstva in da se hoče otresti ptujega neznosnega jarma, ter se postaviti gospodarja na svojih slovenskih tleh v čast domovini in v blagor soobčanom. Ta zaželeni blagi čin jedine v Brežiški bližini dremajoče občine pozdravljaj sem, kakor tudi drugi narodnjaki, z radostnim srcem tembolj, ker mi je znano, da ima občina Zakot v svoji sredini zavodne, značajne može, pa niso vendar vsled manjšine v odboru do sedaj ničesar dosegli. Kljub sladkim nadam lepo cveteče bodočnosti, vzbujene vsled omenjenega ukrepa, spi pa še vedno imenovana občina z nje predstojništvom vred smrtno spanje in dotični sklep občital je le na papirji, pisan v ptujem jeziku. Vodi li neopravičena mlačnost narodnega čuvstva ali nespametni vpliv nasprotnikov slovenskega življa župana v Zakotu, da še zdaj ne izpelje opravičenih zahtev enoglasno vsprejetega predloga gledé na slovensko uradovanje v navedeni seji? Kakor pohvaljen je bil imenovani sklep, tako grajanja vredna je neodpušljiva mlačnost župana v Zakotu gledé na izvrševanje sklepov odborovih, temveč, ker v vseh zadevah dobi župan ali kdor si bodi pri rodoljubih v Brežicah zadovoljno in zdatno brezplačno pomoč in pouk. V nebo upijoča nespamet pa je, ako se slovenskega jezika nezmožnemu tajniku na ljubo, navedena napaka takoj ne odpravi. Potrudite se, in Bog vam bode pomagal.

Iz Trbovelj. (Naš župan.) Neki dijak potreboval je za daljne svoje študije neko pričevalo, podpisano od gosp. župnika in župana. Gosp. župnik spiše mu pričalo seveda v slovenskem jeziku in pošlje županu, da bi podpisal. Župan pa osorno zavrne dijaka: tega ne podpišem, ker je slovensko, slovenskega pečata nimam, nemškega pa ne pritisnem na to, ni vredno tega. Da naš župan sovraži vse, kar je slovensko, to nam je bilo znano, da pa je tako strasten, to bi ne bili pričakovali od njega. Naj bi vendar sé on nekoliko spomnil nazaj na pretečene državnozborske volitve, gotovo bi mu prišlo na um, da njegov županski stol

stoji na jako slabih nogah, in da kaj lahko pade iz njega. Bili so časi, ko je moral rudar, rad ali nerad, voliti uradnike, strastne sovražnike svojega rodú, in tako pripomoči g. Loggerju na županski stol. Ali ti časi so minoli; zdaj rudarji volijo lahko po svojem pričanju, kar je tudi popolnoma naravno. Bili so tudi časi, ko se naši kmetje niso zavedali, in se niso udeleževali volitev, ali tudi ti časi so minoli, to se je videlo pri zadnjih državnozborskih volitvah, ko je prišlo na volišče sto zavednih slovenskih kmečkih mož. Tako se vse na tem svetu preminja, in vsaka stvar le en čas trpi — ravno tako bo tudi Loggerjevega županovanja enkrat konec, mogoče da prej, kakor on misli.

Iz Ljutomerskih goric. (Trtna uš.) Da se je v najboljšem vrhu Ljutomerskih goric, na Strmciu, v župniji sv. Miklavža, našla v gorici dr. Oskarja Pongratza trtna uš, je za nas jako žalostna resnica. Poleg drugih nadlog, katere moramo posestniki vinogradov prenašati, vtegne ta najhujša postati, če se razširi po vseh Ljutomerskih goricah, česar nas Bog varuj. Govori se, da je omenjeni gospod dal kljub ostrim prepovedi iz svojih hrvaških okuženih goric trte na Strmec prevažati in tako so s trtami tudi uš semkaj pripeljali. Drugod še ni bilo trtni uši sledú najti; tudi strupena rosa še se letos ni prikazala, razun na posameznih listih v stalnih goricah, zato nekateri tudi s škropljenjem odlagajo, dokler grozdje ne odcvete. Cvet pa jako moti neugodno, mrzlo in deževno vreme, ki traja ves čas, kar je začelo grozdje cvesti. Grozdja se je naleglo v slabih in peščenih goricah malo, v močni zemlji nekaj več, vendar posebne dobre bratve ne moremo pričakovati, ker se vse prepozno razvija. Kaj bodo v zadevi trtne uši politične oblasti ukrenile, še ni znano, pa naša misel je, da posestniki goric ne smejo obupati, ampak vsak mora svoje gorice toliko skrbneje in boljše obdelovati, kajti kakor bolen človek potrebuje boljšo postrežbo, kakor zdrav, tako se tudi dobro trsje mora boljše obdelovati, da ostaja krepko ter se laglje ustavlja vremenskim in drugim nezgodam. Boga pa prosimo, naj to šibo od nas odvrne, če tudi bi jo bili zaslužili.

Od Savinje. (Slov. trgovcem in rokodelcem.) Mnogo, mnogo napak vrnilo se je v dobi dolgotrajnega tlačanstva pod tujim jarmom v našo premilo domovino, a večinoma so se že ali pa se bojo v novejši dobi prebujenja, upam, skoraj odpravile. Dovolite, dragi rojaki, da Vas na eno teh peg na obrazu mile nam Slovenije opozorim. Nevolja se me polasti, kakor mora vsakega zavednega Slovenca, kadar grem mimo hiše slovenskega trgovca ali rokodelca; on se ne boji tudi očitno svoje narodnosti pokazati, in še celo buditeljem naroda se pri-

števdajo, a nad hišnimi durmi jim visi, ne rečem povsod, pa vendar še tu in tam čisto nemški napis! Rojaki, zadnji čas je, da izrujete to med nami globoko vkoreninjeno plevel do čistega iz Slovenstva, ter zamenjajte že vendar enkrat tiste potujčene „Handlunge“ z domačimi trgovinami, „Schustermeisterja“ s čevljarjem, „Kleidermacherja“ s slovenskim krojačem itd. Tudi imena bo treba tu in tam drugače pisati. Prosim, odpravite toraj, dragi, iz ljubezni do naroda svojega povsod to neljubo napako, da dobijo slovenski trgi in vasi in še celo mesta z narodno prebujenostjo tudi slovensko lice in da bojo tujeji mimo potujoči vedeli, kje je naša meja! „Tuje šege, tuje ljstvo — So prijatli, bratje ne!“

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Splošno razpravo o drž. proračunu so v drž. zboru dognali v torek do kraja, brez posebne nesreče. Grof Taaffe mane si roke lahko, iz veselja, kajti če le migne, pa leži liberalna levica pred njim na kolenih, toda doslej še mu to ne kaže, ter še ne mara konservativcem dati slová, vsaj do cela ne. Zato ima pa vlada sedaj lahko dve večini, kakor ji je ljubo, na desni ali na levi, poljski poslanci so zmerom k redu ter gredo z njo na obé strani ali kakor se pravi: njim so roke proste. — Štajarski dež. glavar, grof Wurmbrand je, kakor se kaže, čedalje huji Nemeč ter lahko sedaj sodimo, koliko je vladi za slov. ljudstvo, ko nam daje take može za glavarja. — Novo c. kr. vseučilišče začnejo v Gradci še to leto zidati, ali svitli cesar ne pride, kakor je bila želja, k vžidanju temeljskega kamena. — Mestni zastop v Celovci se brani vzprejemati slov. pisma, ali visoka vlada je odločila na to, da jih mora vzprejeti. Mestni očetje pa se branijo še na dalje. Čudna trma, a pri liberalni nemški gospódi je sploh v navadi. — Po Ljubljani se je raznesla govornica, da sta dva tujca zastrepila vodovod, iz katerega dobivajo prebivalci vode za kuhanje in pitje. Se ve, da ni resnica. — Na Bledu snide se kamora c. kr. notarjev iz Štajarske, Kranjske in Koroške. — V Gorici so izvolili si na novo dr. Maurovicha za župana. Mož je po rodu Slovenec, po mišljenji pa je Lah, sicer pa še je neki vreden poštenja. — Okolica Trsta ima poslej še več davka, ker mora plačevati tudi dac ali vžitnino prav tako, kakor mesto. To je pa krivica za njo, kajti zato ne bode, kar se pridelava v okolici, nič dražje, torej le večji stroški. — V Reki je veliko veselje, ker so svitli cesar prišli tje in se ve, da tudi veliko druge visoke gospóde. Lah in Madjari so pa jako glasni, naj bi pokazali, da Reka ni — hrvaška. Vsepovsodi enako zoper Slovane!

— V ogerskem drž. zboru vleče se razprava o politični gosposki po času naprej in ne zna se, kedaj da je bode konec. Ministerstvo pa vendar-le ne misli razpustiti zato drž. zbora, kdo ve, ali dobi potem boljših mož v zbor!

Vunanje države. Brezvercem težko dene, da katol. ljudstvo podpira sv. očeta Leona XIII. ter jim pošilja po svojih škofih več ali manj denarja. Vsled tega so zagnali sedaj glas, da so sv. očeta može, ki imajo opravila z njih denarjem, za nje ogoljufali: celih 13 milj. so jim neki zapravili. Da ni nič resnice na tej govorici, to zna pač vsakdo lahko. — Sedanje ministerstvo v Italiji ima velike sitnobe zato, ker ne poslušá framasonov ter ne preganja več sv. katol. cerkve, vsaj toliko ne, kakor kedaj Crispi. Zato je dvomljivo, če se bode moglo dolgo držati, ker je po Italiji framasonov več, kakor še kje v kateri državi. — Na Francoskem je ozimino letošnja zima zadušila in treba jim bode žito, posebno pšenico kupovati iz drugih dežel. Škoda, da ni pri nas upati veliko žita. Vsekako pa utegne žito dobiti večjo ceno tudi pri nas, kakor jo je doslej imelo. — Na Angleškem pravijo, da so veseli, ker je Avstrija, torej naše cesarstvo z njimi v prijaznih razmerah. Se ve, da naša država ne kali nikomur mirú, torej tudi ne Anglešanom, saj smo precej daleč drug od drugega! — Nemška vlada se je vendar-le odločila, da plača nazaj katol. duhovnikom to, česar jim prej celih 15 let ni hotela plačevati. Kacih 13 milj. znesa zaostanek. Denar se jim torej povrne, toda ali se s tem popravi tudi krivica? — Iz Rusije se poroča, da dobijo tam v kratkem več vojnih ladij in ljudje čjo vedeti, da se Rusija pripravlja na vojsko. No par ladij več še ni dovolje za vojsko! — Ferdinand Koburški, knez vseh Bolgarov je bil te dni na Dunaji in tudi pri svitlem cesarji. Rusom to ni bilo po volji. — Mladi srbski kralj, Aleksander je sedaj 15 let star in hvalijo ga, da je bistro glave pa za svoja leta jako resnoben. — Po Turčiji potovanje ni varno in še sedaj nimajo tistih roparjev, ki so bili tovej cel vlak zajeli. — V Afriki, in sicer v Abesiniji razsaja že dalje časa kolera. Sem ter tje se je prikazala že tudi v Egiptu, torej bližje Evropi. — Angleški poslanik White v Carjem gradu je izprožil misel, ali bi se ne dalo ukreniti, da bi se judje naselili ne v Ameriki, ampak v Aziji v stari Palestini. Kakor pa se kaže, ne marajo judje tje in tudi turška vlada, v čije oblasti je sv. dežela, ne mara veliko za to. Kaj pa bi tudi judje počeli tam, kjer ni ničesar za „andlanje?“ — Iz Amerike je prišlo uni dan precejšnje število Čehov v Prago, da si ogledajo tamošnje dež. razstavo. Da so jih v Pragi slovesno vsprejeli, to ni treba, da še dostavljamo. Kri ni voda.

Za poduk in kratek čas.

Akad. društvo „Triglav“ v Ljutomeru.

(Konec.)

Dne 8. rožnika bili so povabljeni izletniki po g. Miklu v njegovo vinsko gorico v Jeruzalem. Kljubu dolgemu bedenju zbrali so se že ob 8. uri zjutraj in se podali na pot. Pridružilo se jim je nekaj gospodov in precejšnje število gospic iz Ljutomera. Že od daleč jih je pozdravljala gostoljubni g. Mikl s pokanjem topičev. Dospevši pred njegov hram so se hitro nekoliko okrepčali, potem so se pa podali v bližnjo cerkvico k sv. maši, katero je daroval ljutomerski kaplan čast. gosp. Bohanec. Stregla sta mu dva visokošolca in pel je mešan zbor. Po sv. maši ogledali so si krasno ljutomersko okolico, katera se je kazala v vsej svoji krasoti lepega pomladanskega dne. S posebnim veseljem so gledali na hišici, kateri ste rodili dičnega pesnika Stanko Vraza in veleuma Miklošiča. Njima na čast zaklicali so: Slava njiju spominu!

Ogledavši si ta divni „raj Štirske“ podali so se zopet pred hram g. Mikla, kjer jih je že tudi njegova mil. gospa pričakovala. Tu so jim postregle gospice z različnimi jedili, g. Mikl je pa pridno ročke polnil, katere so drugi praznili. Tukaj se je razvila še le prava domača zabava, ko so sedeli na mehki travi v senci košatih orehov. Pesen vrstila se je za pesnijo in napitnica je sledila napitnici. Vmes so pa pridno igrali godci, kateri so prišli z izletniki iz Ljutomera. Počastilo jih je tudi več gostov iz Ormoža s svojim pohodom. Že precej pozna ura jih je opomnila, da se bo treba vrniti, če nočejo po noči hoditi. Za odhodnico pripravi jim še gostoljubna gospodinja slavne, le v vinorodnih krajih znane „gibance“ in gospod nam napolni še čaše z najboljšim za „Šentjanževca“. S težkim srcem ločili so se od tega prijetnega kraja, ki jim bo gotovo vedno v spominu ostal in jih spominjal le Slovanom znane gostoljubnosti.

V Ljutomeru ustavili o se pred hišo g. Gomilšaka, kateri jih povabi tudi v svojo klet in jim postreže s kapljico sladkega Ljutomerčana. Zvečer se je pričel na vrtu g. Vaupotiča tako rekoč zopet koncert, kajti pevci so prav pridno prepevali in tamburaši udarjali ob strune. Pol noči je že zdavnaj zvon odbil, ko se je vrt spraznil.

Odhod nazaj v Gradec je bil določen na 8. uro zjutraj dne 9. rožnika. Zbrali so se ob določenem času na slavnostnem prostoru, izpili še vsak kozarec vinca na zdravje vrlim Ljutomerčanom in se napotili na kolodvor. Spremljalo jih je zopet mnogo gospode. Na kolodvoru si podajo še enkrat z Ljutomerčani roke in

zasedejo voze med „na srečno svidanje“ in „živio-klici“.

Med potjo ustavili so se v „Spielfeldu“, kjer so bili prav prijazno sprejeti in pozdravljeni. Osebito moram tukaj omeniti tamošnjega g. župana, ki tudi med nemškimi življem ni pozabil, da ga je rodila slovenska mati. Hitro jim je tudi tukaj čas minil. V Gradec so dospeli okoli 8. ure zvečer.

To je kratek in površen popis onih veselih in prijetnih ur, katere smo doživeli v sredi vrlim Ljutomerčanov. Skleпам ga z željama: „Bog daj, da bi kmalu lahko rekli: Ljutomer je popolnoma slovenski trg!“ in „Bog daj, da bi bil prihodnji izlet akad. društva „Triglav“ vreden naslednik letošnjemu!“ Hribski.

Smešnica 26. „Pokaži mi spričevala“, reče profesor dijaku, ki je k njem prišel, da bi ga v šolo sprejel. „Spričevala?“ reče dijak zategneno, „spričevala! o če bi ta videli, tedaj bi mi gotovo vrata pokazali“.

Razne stvari.

(Drž. zbor.) Predsednik drž. zbora, dr. Smolka se je šel zdraviti v kopalnišče in žezlo predsednika vihti sedaj baron Chlumecky iz liberalne levice.

(Častni občan) postal je v občini „Okolica Celje“ g. Janez Hausenbichler, župan v Žalci in namestnik okr. zastopa v Celji.

(Podružnica) štajarske c. kr. kmetijske družbe v Mariboru ima v ponedeljek, dne 29. junija svoje občno zborovanje v gostilni „zur Stadt Wien“. Med drugim govori g. A. Stiegler, učitelj na vinorejski šoli v Mariboru, tudi o ameriških trtah in razdelé se darila poslom, ki so služili v eni in isti hiši vsaj 30 let.

(Obč. volitve.) Za občino „Okolica Celje“ je bila dne 17. junija volitev iz 1. volilnega reda. Pri tej so zmagali še „nemški“ možje z dr. Neckermannom na čelu, toda slov. stranka je vložila ugovor zoper volitev.

(Bralno društvo) osnuje se v nedeljo dne 28. junija v Vitanji. Bilo bi ga treba še tudi v nekaterih drugih trgih, posebno v tacih, kjer se še šopiri nemškutarija.

(Pri čč. šolskih sestrah) v Mariboru so imeli tridnevno v čast sv. Alojzija in dne 24. junija vpričo mil. knezoškofa gledališče: Alojzij iz Gonzaga.

(Imenovanje.) Dež. odbor je imenoval gosp. J. Belle, učitelja na vinorejski šoli v Mariboru, za potovalnega učitelja sadjarstva.

(Ubežati) je hotel nek kaznjeneц kaznilnice v Mariboru dne 24. junija z dela na polji, toda še ni dve uri se klatil po lesu blizu Marije Dev. v Brezji, ko so ga ujeli in djali „v temo“.

(Birma v dekaniji Ptujski.) V mestni nadžupniji Ptujski je bilo birmancev 400, pri oo. Minoritih na Ptuj 620, pri Vurberku 199, pri sv. Vrbanu 379, pri sv. Andraši 165, pri sv. Lovrencu 303, pri sv. Marjeti 397, pri sv. Marku 365, na Hajdinji 312, skup tedaj 3140.

(Dež. hiralnica) v Vojniku se dodeluje in utegne biti do srede oktobra gotova. Gosp. dež. glavar si je delo ogledal dne 23. junija. Prišel je iz Slatine, kjer so odprli novo hišo za bolne c. kr. častnike, iz Vojnika pa je šel na Dobrno, da si ogleda temošnje dež. kopališče.

(Za dijaško kuhinjo v Mariboru) so darovali čč. gg.: Fr. Ogrizek, trgovec 2 fl., Fr. Wesjak, učitelj 2 fl., Jož. Cerjak, kaplan 2 fl., Ter. Ogrizek 2 fl., Dav. Ulčnik, kaplan 2 fl., Sim. Gabere, župnik 10 fl., Dav. Šket, župn. 5 fl., konkurenti l. 1891 in Vreže, kapl. 12 fl., več dobrotnikov 14 fl. 72 kr. Bog plati!

(Iz Ljutomera) se nam piše o velikih zaslugah g. M. Repiča, nadučitelja pri sv. Miklavži. Gospod nadučitelj je 46 let delal na raznih ljudskih šolah, najdalje pa ravno v Šmiklavži in zavživa splošnje spoštovanje. Sedaj torej stopi častno v pokoj.

(Postaja) c. kr. žandarjev napravi se z dnem 1. julija pri sv. Vidu nižje Ptuja.

(Prebivalstvo.) Po natančnem računu šteje avstrijska skupina kronovin 23,895.624 prebivalcev. Izmed teh živi jih v dolnji Avstriji 2,601.854, v gorenji Avstriji 785.831, na Solnogradskem 173.780, na Tirolskem 812.606, v Predarlškem 116.073, na Štajarskem 1,212.708, na Koroškem 361.008, na Kranjskem 498.958, v Trstu z okolico 157.466, na Primorji 220.308, Istri 317.610, v Dalmaciji 527.926, Českem 5,893,250, Moravskem 2,276.870, Šleziji 605.649, v Galiciji 6,607.816, v Bukovini 646.591.

(Župan.) Gospod dr. Jože Neckermann, zdravnik v Celji, je dobil najvišje potrjenje za župana mesta Celje.

(Most) se je v nedeljo dne 14. junija podrl pri mestu Basel v tem hipu, ko sta tekla dva vlaka po njem. Več vozov je padlo v reko in le nekaj jih je ostalo na tiru. Mrtvih je brž nad 100 ljudi in ranjenih še neki veliko več.

(Dež. odbor) je razpisal 13 zdravniških služeb in sicer za Goro, Kozje, Radince, Št. Jurija na Ščavnici, Št. Lenarta v slov. gor., Ribnico, Jarenino, Planino, Lučane, Slivnico, Selnico, Sv. Jurija na Pesnici, Konjice in Gornji grad.

(Naše cesarstvo) šteje sedaj 41.25 milj. prebivalcev. Popisovalne pole iz zadnjega štetja ležijo sedaj na Dunaji in težke so 1000 centov.

(Strela) udarila je dne 9. junija v celo kompanijo vojakov pri Berolinu. Stotniku je ubila konja, njega in vojake pa je samo omamila. Vsi so se čez nekaj časa zavedeli ali strah jim je tičal še dalje časa v kolenih.

(Pomiloščenje.) Vsled cesarjeve milosti sprejela je c. kr. najvišja sodnija smrtno kazen J. Schönwetterja v dosmrtno ječo. Dne 2. aprila pa dobi vsako leto post in trdo ležišče.

(Potegnil) je nekam Miha Šunko, me-sarski hlapec pri A. Pravdiči, posestniku v Hardeku pri Ormoži, ne da bi se vedelo, kam. Seboj pa je vzel 10 gld. svojega gospodarja.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jož. Kukovec, župnik pri sv. Andraši v slov. gor., je dobil dekanijsko župnijo sv. Lenarta v slov. gor. Č. g. Fr. Bratkovič, kaplan pri sv. Lenartu, gre za provizorja k sv. Andrašu v slov. gor. — Č. g. Miha Graber, vpok. župnik pri sv. Vrbanu nad Ptujem, je umrl dne 16. junija v svojem 76. letu. Naj počiva v miru!

Listič uredništva. G. F. B. v Lj.: Več ni za naše bralce. — G. F. Z. v V.: V „C. prilogi“. — G. J. S. v J.: Hvala, za dnes prepozno!

Vabilo

3-3

k občnemu zboru Ormoške posojilnice, registrovane zadruga z neomejeno zavezo, ki bode v nedeljo, dne 28. junija 1891 ob 3. uri popoldne v čitalnici Ormoški.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojnikovo, polaganje končnega računa in bilance za leto 1890;
2. Poročilo nadzorstva o računih in bilanci za leto 1890;
3. Predlog, naj se čisti dobiček izroči združnemu premoženju;
4. Dopolnilna volitev enega nadzornika;
5. Mogoči predlogi.

Drugo vabilo.

Ako ob 3. uri ne bi bilo za sklepanje dosti navzočih udov, se koj s tem vabilom odredi v smislu § 33 združnih pravil drugo občno zborovanje na isti den 28. t. m., pa ob pol peti uri popoldne na istem mestu in z istim dnevnim redom, kakor je spredaj za I. zborovanje odločen.

Ormož, dne 8. junija 1891.

Vek. Krajnc,
blagajnik.

Dr. J. Geršak,
predstojnik.

Vabilo k občnemu zboru.

Skupna zadruga okolice Maribor d. in l. br. Drave obhaja

dne 5. julija 1891

1-2

ob 9. uri dopoldne v gostilni gosp. Al. Weiss, grajski trg št. 6 v salonu, v Mariboru občno zborovanje. Na dnevnem redu je: 1. Predlaganje pravil združne bolniške kase. 2. Prosti predlogi in 3. oproščenje in vzprejemanje učencev.

Fr. Pak, načelnik.

Loterijne številke:

Gradec 20. junija 1891 39, 51, 29, 3, 52
 Dunaj " " 19, 89, 12, 1, 52

Lepo posestvo

na Polenšaku, 5 oralov, zidani hram za 1300 fl.
 Eno posestvo blizu 3 orale, leseni hram za
 700 glđ, odda Franc Sorko, trgovec pri sv.
 Tomažu nad Vel. nedeljo. 3-4

Franc Dolenc

v Mariboru

v Graškem predmestju, Tegetthoff-ove ulice št. 21.

Velečastiti duhovščini in slavnemu
 p. n. občinstvu priporočam svojo, s po-
 polnoma novim in modnim, suknenim,
 platnenim, volnatim za ženske obleke,
 in kurentnim blagom, dobro založeno
 trgovino in zagotavljam vsacemu naj-
 cenejšo in pošteno postrežbo.

K obiskovanju uljudno vabim ter se
 priporočam z odličnim spoštovanjem

6 6

Franc Dolenc.

Štajerska

deželna zdravilnica

Rogatec - Slatina.

Južne železnice postaja: Poličane.

Sezona od 1. maja do 30. septembra.

Zdravitev s pitno, topliško in
 studeno vodo, s sirotko itd.

Brošure in prospekte razpošilja ravnateljstvo brez-
 plačno.

Tempeljska in Styrija slatina

vedno nova polnitev v zelo močne steklenice,
 slavo znano glavberjevosočno zdravilo
 proti boleznim prebavnih organov in
 izvrstna svežilna pijača.

Dobiva se pri slatinarstvu v Rogatecu in
 na Slatini ter tudi v vseh trgovinah z
 mineralnimi vodami, v boljših specerij-
 skih in droguerijskih prodajalnicah ter
 v lekarnah. 2-5

Razpis učiteljskih služeb.

Sledeče učiteljske službe so s 1. novem-
 brom 1891 stalno ali začasno oddati.

V šolskem okraju Ljutomerskem, služba
 podučiteljice na v III. plačilni vrsti stoječi tri-
 razredni dekliški ljudski šoli v Ljutomeru.

V šolskem okraju Gornjeradgonskem,
 podučiteljske službe na v IV. plačilni vrsti sto-
 ječih ljudskih šolah pri sv. Duhu dvorazredna,
 pri Negovi trirazredna in pri sv. Juriju četi-
 rirazredna. Za te tri podučiteljske službe se
 znajo letni osebni dodatki v iznesku od 30 glđ.
 za vsako službo dovoliti, ako se začasno podeli.

Prositelji za te službe naj vložijo svoje
 obložene prošnje z dokazom avstrijskega držav-
 ljanstva in popolne zmožnosti nemškega in slo-
 venskega jezika po službenem potu do 25. ju-
 lija pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

V Ljutomeru, dne 10. junija 1891.

Vinograd na prodaji!

Blizo sv. Trojice v Halozah je posestvo
 na prodaj. Tisto obseže 20 oralov zemlje, med
 tem 6 oralov vinograda, 2 orala njive, 5 ora-
 lov travnikov, 6 oralov gošče in drugo pašnikov
 in lepo poslopje prav prijazno za umirovlje-
 nega gospoda.

Cena tega posestva je 5000 gold., plače-
 vanje te kupnine po pogodbi.

Natančneje zna oskrbnik tega posestva,
 organist Skaza pri sv. Trojici povedati. Last-
 nik tega posestva je eskomptna banka v Ma-
 riboru, do katere se kupei naj obrnejo. 1-3

**Sredstvo
 zoper**

{ živinsko kugo,
 šen pri svinjah,
 muhe v hlevih,
 vsakovrstni mrčes,
 gnjilobo in otrpnjenje lesa,
 domačo in zidno gobo,
 mokro zidovje,

je edino le izvrstni

Barthel-ov izvorni carbolineum,

ki da lesu 3—4kratno trpežnost in lepo rudečkasto
 barvo. Pregled brezplačno. 5 kgr. po pošti fl. 1-50,
 100 kgr. 16 glđ. iz Dunaja.

Stroški mali — korist tisočerna.

Kakovost nepresežljiva.

**Mihael Barthel in drug,
 na Dunaji X., Keplergasse 20.**

(Ustanovljena 1781.)

5-10

Dopisuje se slovensko.